

ROSA REGÀS

MARIA ENRICH

Venia a Igualada i volia diàleg. *Veus dialogants*, em va dir pel WhatsApp. Rosa Regàs va fer l'obertura del Mercat de Lletres del passat mes de setembre. Venia contenta i molt agraïda per la invitació. I ens va entusiasmar.

Rosa Regàs és una dona singular, valenta, intel·ligent i d'una cultura vastíssima. Una dona que ha viscut molt i que ha lluitat sempre per uns ideals d'igualtat i de justícia, pels drets de la dona, pel paper de la cultura en la societat. No té por de dir el que pensa, sempre ho ha fet. I pensa coses que poden resultar incòmodes.

Escoltant, llegint Rosa Regàs s'obren finestres d'aire nou i

fresc. Les seves paraules ens fan reflexionar i és com si ens convidés a volar amb ella pels camins de la llibertat.

Regàs ha tingut una vida diferent, no gens convencional. Ella n'ha extret, i segueix extraient-ne, tot el suc. En conèixer la seva vida, tens la impressió que ha sabut transformar els conflictes en oportunitats, els entrebancs en empentes. Un model de persona vitalista.

Neix l'any 1933, en plena República, en el si d'una família burgesa de Barcelona. En esclatar la guerra, a ella i al seu germà petit Oriol, els envien a França a casa l'àvia materna i allà aniran a l'escola de Célestin i Elise Freinet a Saint Paul de Vence (prop de Niça). Acabada la Guerra Civil, torna a Barcelona i, sota la custòdia de l'avi Regàs, perquè els pares s'han separat, és internada amb la seva germana Georgina a les

Dominiques d'Horta, on s'estarà durant dotze anys.

Poc temps després de sortir de l'internat, molt jove encara, es casa amb Eduard Omedes, amb qui té cinc fills. Es matricula a Filosofia i explica que ella i una altra estudiant eren les úniques mares de família de la facultat. Acabada la carrera, entra a l'editorial Seix Barral: són els anys d'autèntica formació literària al costat d'escriptors com Jaime Gil de Biedma, els germans Goytisolo o Gabriel Ferrater. Més endavant, el 1970, crea la seva pròpia editorial, La Gaya Ciencia, on publica autors poc coneguts llavors com Álvaro Pombo, Juan Benet, María Zambrano, Javier Marías o Vázquez Montalbán. Lligada a l'editorial, crea i dirigeix la revista *Cuadernos de la Gaya Ciencia*. Estem en els darrers anys del franquisme, quan a Barcelona hi ha el moviment de la *gauche divine*, del qual forma part.

Ja en la Transició, és editora de la primera col·lecció de llibres de política, *Biblioteca de Divulgación Política*, a la qual seguiran *Biblioteca de Salud y Sociedad* i *Biblioteca de Divulgación Económica*.

A començaments dels anys vuitanta, es ven l'editorial i entra de traductora per a les Organitzacions de les Nacions Unides.

L'any 1988, amb 55 anys, publica el seu primer llibre: *Ginebra*, una reflexió irònica sobre aquesta ciutat suïssa. I així inicia una carrera literària amb més de vint-i-cinc títols i quantitat de col·laboracions a la premsa. Hi destaquen *Azul* (premi

Nadal, 1994), *Luna lunera* (premi Ciutat de Barcelona, 1999), *La canción de Dorotea* (premi Planeta, 2001) i *Diario de una abuela de verano*, el 2004, del qual se'n va fer una sèrie televisiva, protagonitzada per Rosa M. Sardà. D'una manera més o menys intensa, en aquests llibres, Regàs novel·la moments, experiències, de la seva vida; però on realment fa un relat autobiogràfic és en els darrers volums publicats: *Entre el seny i la rauxa* (2014), *Una llarga adolescència* (2015) i *Amics per sempre* (2016).

Rosa Regàs va ser també directora de la Casa de Amèrica de Madrid entre els anys 1994 i 1998; i el 2004 la van nomenar directora general de la Biblioteca Nacional d'Espanya, càrrec del qual va dimitir tres anys més tard per desavinences polítiques amb el ministre de Cultura d'aquell moment. Actualment viu entre Llofriu i Barcelona.

Quan li pregunten què no pot fer a la seva edat, ella somriu i respon que només troba a faltar poder ballar com una desesperada.